

УДК: 633.18

**В. О. ШВАЙКА**

*Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9*

## **СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ГАЛУЗІ РИСІВНИЦТВА УКРАЇНИ**

Рисівництво в Україні було сформовано в період 1964-1980 рр. за кошти централізованих капітальних вкладень. На той момент в Україні було створено більш ніж 62 тис. га рисових інженерних систем, зокрема в Одеській області – 13,0 тис. га, в Автономній республіці Крим – 32,0 тис. га, в Херсонській області – майже 17 тис. га, було проведено комплексне будівництво в приналежних населених пунктах, підготовлені кваліфіковані наукові інженерні, технічні та робітничі працівники. Сприятливі погодні умови для вирощування рису сприяли обранню саме цих територій, адже середньодобові температури впродовж вегетаційного періоду (травень-вересень) становлять близько 2600-3000°C, що дає змогу вирощувати не лише ранньостиглі сорти, а й середньостиглі, які характеризуються вищою продуктивністю.

Вітчизняне рисівництво в початкового періоду було досить прибутковою та ефективною галуззю аграрного сектору, проте в сучасних умовах відбувається зниження валового вітчизняного виробництва рису на фоні істотного зростання частки його імпортного заміниці – китайського рису

До початку військової агресії росії проти України галузь рисівництва була в недостатньо розвиненому стані, а на даний момент вона характеризується кризовим становищем. Кількість посівних площ в Україні зазнала значних скорочень, результатом чого стало істотне зниження валових зборів зерна рису. Біржова вартість рисової крупи становить приблизно 10 гривень за кілограм, а на ринку України вона реалізується за ціною 14-17 гривень за кілограм, в той же час український рис є продуктом високої якості на внутрішньому та зовнішньому ринках .

В наведеній структурі імпорту зернових культур в Україну лідируюче місце займає саме рис (59% від загального обсягу досліджуваних культур, які імпортуються.

Згідно проведеного аналізу за період з 2019 по 2022 рік необхідно виділити основні причини скорочення виробництва рису в Україні:

- військова агресія росії проти України та окупація частини територій Херсонської і Миколаївської областей спричинило зменшення посівних площ рису, як наслідок – відбулося зменшення валового виробництва зерна українського рису;
- держава приділяє недостатньо уваги для підтримки вітчизняного виробника, натомість збільшується імпорт рису з Китаю та Індії;
- подорожчання засобів виробництва (мінеральних добрив, паливно-мастильних матеріалів, засобів захисту рослин та ін.) для його вирощування;
- істотне зношення технічного обладнання та машино-тракторного парку сільськогосподарських підприємств;

- відсутність механізмів державного стимулювання та дотацій для розвитку галузі рисівництва в Україні;

Отже, для забезпечення збільшення обсягів виробництва зерна українського рису вважаємо за доцільне вжити наступні заходи:

1. удосконалити механізми державної підтримки рисівників України на один гектар та його посівів з урахуванням витрат на нормативне водозабезпечення;

2. переглянути державну політику оподаткування імпорту рису в Україну, що дасть змогу українському рису конкурувати на внутрішньому ринку з більш дешевим зерном з інших країн (Китаю та Індії);

3. провести модернізацію зрошувальної системи та впровадити нові технології штучного зволоження.

**V. O. Shvayka**

*Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, Ukraine*

### **Current state and problems of the rice industry in Ukraine**

In today's economic environment, rice is a valuable food crop and is one of the world's main foodstuffs. The culture of rice farming in Ukraine dates back to the twentieth century, but it is currently in decline. Therefore, we believe it is necessary to analyse rice cultivation in Ukraine and identify problems in rice sowing in our country.